

FELLESMARKEDET

**Det
gjelder
vår**

FRIHET

★ I 1962 skal Stortinget behandle et forslag om å innlemme Norge i Fellesmarkedet. Forslaget støttes særlig av lederne i norsk industri, skipsfart og handel, Høyre, DNA's sentralstyre og LO's sekretariat. Libertas er bakspiller — foreløpig taus. ★ I formen er det en økonomisk sak, men hensikten er full samling av Vest-Europa under stormaktenes ledelse. ★ Medlemskap i EEC betyr at Norge må oppgi store deler av sin selvstendighet og åpne grensene for storfinansens — særlig tysk og fransk. ★ Myndighetene i Brussel vil overta områder av makten til Stortinget, Regjeringen og Domstolene. Grunnloven må derfor forandres. ★ Fellesmarkedet truer også vår demokratiske frihet. ★ Medlemskap er uoppsigelig. Går Norge inn, finnes det ingen lovlig vei tilbake. ★ VÅRT ALTERNATIV.

UTGITT AV A/L ORIENTERING

Pris 25 øre — 15 øre ved bestilling over 100 eksemplarer.

Stortinget uten fullmakter

DEN avgjørelsen Stortinget går til i 1962 må sammenliknes med hendingene i 1814 og 1905. Da vant den norske stat selvstendighet og vårt folk demokratisk frihet.

La én ting være klar: **Ingen representant på det sittende storting har fullmakt til å stemme for norsk medlemskap i Fellesmarkedet og derved oppheve 1814 og 1905.**

Bare ett parti på Stortinget, Sosialistisk Folkeparti, tok standpunkt i valgkampen: Et klart nei til Norges innlemmelse i Fellesmarkedet. De andre partiene våget ikke å ta standpunkt. Ledere for Høyre, Venstre, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti gikk inn for at velgerne skulle få si sin mening ved folkeavstemning eller nyvalg. Nå har Høyre gått fra dette.

I en radiodebatt ble det karakterisert som «Norgeshistoriens største løftebrudd» hvis Stortinget vedtar at Norge skal inn i Fellesmarkedet. Sterke ord — men sanne!

UTENRIKSMINISTER Halvard Lange og handelsminister **Arne Skaug** ønsket ingen bred, offentlig debatt om denne saken. Først åtte dager etter valget 11. september 1961 la de

fram en utredning og oversettelse av Roma-traktaten!

Stortingsbehandlingene er nå utsatt flere ganger — til statsrådenes store skuffelse. Utsettelsen er en seier for de demokratiske krefter og skyldes særlig tre ting:

- 1) Sosialistisk Folkepartis suksess ved valget (2 representanter og 44 000 stemmer i 6 fylker etter bare 5 måneders arbeid) beviste at velgerne — særlig innen Arbeiderbevegelsen — ville være med å bestemme.
- 2) Arbeiderpartiets og de borgerliges «taushetsfront» under valgkampen brast. Senterpartiet/Venstres kandidat i Østfold, skogeier **Erik Braadland** (tidligere ambassadør i Moskva og London), talte kraftig mot medlemskap i Fellesmarkedet.
- 3) Etter valget la **Norsk Rikskringkasting** opp sin store og interessante programserie. Her kom alle synspunkter fram.

Folk flest har nå oppdaget at for Norge er Fellesmarkedet en uhyre viktig politisk og nasjonal sak. Den er så enkel at alle kan forstå den og ta standpunkt. Vi er slett ikke henvist til å stole på eksperter!

DET SVEKKEDE EUROPA

FØR første verdenskrig dominerte Europa verden både økonomisk, politisk og militært. De européiske land hadde bygget ut mektige koloniriker og behersket kontinentet som Afrika og Asia. Koloniområdene ga meget stort utbytte for investeringer og leverte billige råvarer til Europas industri.

ETTER den annen verdenskrig ble Europa skjøvet vekk fra sin dominerende plass. USA og Sovjet seilte opp som de ledende makter i verden.

EEC (European Economic Community): Traktaten om Det Européiske Økonomiske Fellesskap eller Fellesmarkedet som det gjerne kalles, ble undertegnet i mars 1957 av «De indre seks»: Frankrike, Vest-Tyskland, Italia, Belgia, Nederland og Luxembourg. Traktaten som er rettslig uoppsigelig, trådte i kraft den 1. januar 1958.

EFTA (European Free Trade Association), Det Européiske Frihandels Forbund, ble dannet som en midlertidig overgangsordning 4. januar 1960. «De ytre sju» omfatter Storbritannia, Norge, Danmark, Portugal, Sverige, Sveits og Østerrike. EFTA-samarbeidet skal opprettholdes i det minste til tilfredsstillende ordninger er utarbeidet for å imøtekomme EFTA-landenes forskjellige legitime interesser, heter det.

Kolonilandenes frigjøring — først og fremst politisk og militært, men også økonomisk — underminerte Vest-Europas stormaktsposisjon ytterligere.

Flere vest-européiske land forsøkte forgjeves å forsvare sine kolonier med våpenmakt. Frankrike har nå gitt opp over alt — unntatt i Algerie, men forsøker hårdnakket å beskytte sine posisjoner i det øvrige Afrika med økonomiske og politiske midler.

Det britiske samvelde står på svake bein. Går England inn i Fellesmarkedet uten å oppnå gode særavtaler for samvelde-landene, vil mange av dem frigjøre seg helt mens andre vil komme under USA's innflytelse.

USA har allerede overtatt etter de européiske stater i flere områder i Asia.

VEST-EUROPA var i tillegg til dette utarmet da den annen verdenskrig sluttet og måtte søke hjelp i USA. Takket være denne sterke støtte, maktet de vest-européiske stater å gjenreise sin økonomi og bevare grunntrekkene i sitt borgerlige økonomiske system.

Gjenreisningen i Vest-Europa har gjort den økonomiske konkurransen mellom Vestens land hårdere. Vi har igjen vareoverflod og kjøperen behersker markedet. De store, gjennomrasjonaliserte bedrifter dominerer produksjonen. **Samtidig er den økonomiske politikk presset i borgerlig retning.** Like etter krigen var det til løp til en samfunnsmessig ledelse av produksjonen (plan-økonomi), men også i Norge er dette avløst av mer liberalistiske former for økonomi.

DE sosial-demokratiske partiene sto sterkt de første etterkrigsårene, men har vært på retur de siste 12 år. I denne tiden har de beveget seg sterkt mot høyre, slik at det nå er liten prinsipiell forskjell mellom sosial-demokratiske og borgerlige partier.

Den amerikanske hjelpen og kommunistlandenes politikk under Stalin har bidratt til å styrke de konservative krefter i Vest-Europa.

DENNE utviklingen utløste planen om et samlet Vest-Europa, som skulle gjenvinne noe av sin fordums herlighet og stanse kolonilandenes løsrivelse. Et samlet Vest-Europa ville også bli et bolverk mot kommunismen. Dette var viktig, for det betydde amerikansk støtte og hjelp — selv om Vest-Europas voksende økonomiske styrke ville true USA's handel.

En samling i Vest-Europa ville også styrke det herskende økonomiske og politiske system. Initiativtakerne til samlingen, A d e n a u e r, italineren G a s p e r i og franskmennene S c h u m a n og M o n n e t, er også sterkt katolske. Dette er et klart tegn på at den katolske tro er tiltenkt oppgaven som Vest-Europas «sement».

Etter dette må det være klart at Fellesmarkedet er de konservative kreftenes forsøk på

- 1) å skape større motstand mot radikale politiske, sosiale og økonomiske ideer,
- 2) å bevare sin innflytelse og makt — ikke minst i koloniområdene i Afrika,
- 3) å motvirke i første rekke Østblokkens økende innflytelse, men også få en mer selvstendig stilling overfor USA.

DETTE historiske perspektivet forklarer også hvorfor Fel-

lesmarkedet må bli en **ustabil enhet**. De politiske og økonomiske problemene skyldes ikke i første rekke presset fra Østblokken. Først og fremst henger de sammen med at **EEC-landene ikke har vært villige til å gjennomføre sosiale og økonomiske reformer, som kunne sikre en samfunnsmessig utnyttelse av produksjonen**. Heller ikke har de tatt konsekvensen av at det økonomiske systemet i Østblokken er blitt stabilisert, og at koloniområdenes frigjøring vil fortsette. Oppbyggingen av Fellesmarkedet kommer også i motsetning til det økende behovet for demokratisering både av det politiske og økonomiske liv, og behovet for desentralisering.

Når EEC-landene ikke vil forsøke å løse disse problemene, bidrar de på litt lengre sikt til å **øke** vanskene og ustabiliteten i sine egne land.

Opprettelsen og styrkelsen av Fellesmarkedet vil bidra til å styrke blokkpolitikken og derved øke krigsfare.

DET har ikke vært noen bred folkebevegelse bak Fellesmarkedet. Det er konservative politikere, storindustrien og storfinansens på kontinentet som trekker i trådene.

Allerede før den annen verdenskrig var det et intimt samarbeid mellom de store **monopoler og karteller** i Vest-

Europa – ikke minst mellom tungindustrien i Tyskland og Frankrike. Det er de samme krefter som nå behersker Fellesmarkedets økonomiske og dels politiske liv. Deres «ideologi» sies å være den «frie konkurranse», men praktiseres ved produksjons- og salgssavtaler mellom monopolene.

DISSE kreftene har gradvis presset tilbake de planøkonomiske tiltak, som f. eks. Frankrike satte i gang etter krigen. En alsidig og autorativ fransk ekspert-gruppe (Jean Molin) sier i boka «Staten og Borgeren» at overgangen til Fellesmarkedet svekker de planøkonomiske tiltak.

DET politiske demokratiet er ustabil i flere av EEC-landene.

I Frankrike er demokratiet satt ut av kraft. Det er stor fare for et fascistisk **militærdiktatur** på linje med Franco-Spania når de Gaulle faller fra. Rettsikkerheten er mindre enn noen gang siden krigen. Hele Frankrike tyranniseres av organisasjonen OAS, som presser penger av folk om lag på samme måte som gangsteren Al Capone i Chicago i sin tid.

Vest-Tyskland utvikler seg stadig i autoritær retning. Sosialdemokratene ser ut til å ha kapitulert for denne utviklingen. **Storindustrien og storfinansens vinner stadig mer makt**. Da tidligere statsminister

Attlee advarte mot britisk medlemskap i EEC, understreket han at den tyske industri stort sett er på de samme hender som støttet Hitler. Forslaget som tidligere innenriksminister, nå utenriksminister Schröder, la fram for å trygge der indre sikkerhet, er et uhyggelig antidemokratisk tegn. Tidligere (?) nazister har stor makt i embetsverket og armeen.

Mot denne bakgrunn er det ikke sanusynlig at EEC vil fremme en demokratisk utvikling. En sosialistisk utvikling får neppe noen sjanse i det hele tatt. Med Vest-Tysklands og Frankrikes sterke innflytelse, og Fellesmarkedets sterke sentralisering, må man regne med at de små demokratiske land får svært lite å si.

Det ser også ut til at det EEC-landet som står Norge nærmest, Nederland, får betenkeligheter. Dette kommer klart fram i den store (og pålitelige) franske avisen «Le Monde» 26/11—61.

TILHENGERNE av EEC hevder at et stort marked er nødvendig for å følge med i den produksjonstekniske utvikling. Blir ikke Norge med, vil vi sakke akterut økonomisk.

Til dette er å svare at et stort marked ikke er avhengig av en økonomisk og politisk union,

Presidenten i Italias industriforbund Furio Cicogna: «Fellesmarkedet vil også trygge de européiske interesser i andre land, spesielt i land som nylig har fått frihet».

men bare av en friere verdenshandel. Og det kan ordnes ved internasjonale avtaler uten at noe land oppgir sin selvstendighet. Dessuten er en større politisk og økonomisk enhet ingen garanti for en hurtig produksjonsvekst og en rettferdig økonomisk fordeling. Dette er helt avhengig av den økonomiske og sosiale politikk som føres innenfor området.

At dette er tilfelle, ser vi nå tydelig i USA. Trass i at USA er verdens største marked, har den økonomiske vekst og sosiale framgang fra år til år vært langt mindre enn i Norge. USA har nå større arbeidsløshet enn noe annet industri-land. Årsaken er at de dominerende krefter i USA ikke vil gjennomføre de endringer i det politiske og økonomiske system som kreves for at landet skal høste fordel av de teknologiske og vitenskapelige framskritt.

EEC-landene beherskes av de samme konservative krefter som ikke makter å løse problemene i USA.

I strid med Grunnloven

ROMA-traktaten er, i motsetning til alle andre internasjonale avtaler, uoppsigelig. Traktaten, eller deler av den, kan bare endres hvis det er enstemmighet mellom medlemslandene. Dette bør de merke seg som mener Norge vil kunne påvirke Fellesmarkedet og dets politikk i framtida.

I andre saker i Rådet brukes såkalt veiet stemmerett: Store land har 4 stemmer, små land 2 (Luxembourg 1).

Kommisjonen beskjeftiger i dag over 2000 funksjonærer.

Ministerrådet kan i enkelte saker bare endre en innstilling fra kommisjonen hvis rådet er enstemmig!

Skulle vi overføre dette «demokrati» på norske forhold, ville det bety at Stortinget bare kunne endre proposisjoner fra regjeringen hvis Stortinget var enstemmig.

Med en så sterkt sentralisert, mektig og byråkratisk ledelse må den demokratiske innflytelse og kontroll bli mindre og mindre. De små nasjonale enheters kulturelle, sosiale og politiske særpreg vil måtte vike plassen for de store kontinentlands; særlig må en regne med stor innflytelse fra det stadig

mektigere Vest-Tyskland. Økonomisk skal Fellesmarkedet være som ett land i 1970 og bl. a. ha reist en felles ytre tollmur som vil virke diskriminerende mot land utenfor.

Innen 1970 skal det også gjennomføres fri etableringsrett for handel, industri, jordbruk og fiske. F. eks. kan tyske industrifolk reise bedrifter i Norge på like fot med norske borgere. Det skal være «fri kapitalbevegelse», dvs. overskudd av utenlandske bedrifter i Norge kan trekkes ut av landet. Norske industriiere kan selvsagt også etablere seg i andre EEC-land, men et kapitalfattig land som Norge har selvsagt ytterst små muligheter for å utnytte den «frie kapitalbevegelse».

Planene for den politiske «forening» av EEC-landene er ennå ikke utarbeidet i detaljer. Men det er klart at også den politiske union skal være uoppsigelig. Et statsforbund er målet. Norge vil bli redusert til en delstat i dette forbund.

Er dette i overensstemmelse med Grunnlovens paragraf 1, der det heter: «Kongeriget Norge er et frit, uafhængigt og udeleligt Rige...»?

Skal vi delta i EEC-konfliktene?

EEC-LANDENE er innblandet i en rekke alvorlige konflikter:

VEST-TYSKLAND er en hovedpart i Berlin-krisen, nekter å anerkjenne Oder-Neisse som Tysklands østgrense og krever dessuten atomvåpen. De alliertes krav om oppløsning av Krupp-konsernet er heller ikke etterkommet.

FRANKRIKES krig mot folket i Algerie har vart i over syv år. Dessuten er forholdet til Egypt og de øvrige arabiske land meget dårlig.

BELGIA er opptatt med å sabotere FN og forsvare sine siste koloni-interesser i Kongo og Ruanda-Urundi.

NEDERLAND står midt oppe i en alvorlig konflikt med Indonesia om Ny-Guinea.

Norge har ingen interesse av å bli part i det som foregår på disse stedene.

Selvstendighet ingen katastrofe

DET hevdes at levestandarden blir lavere og at utviklingen vil stoppe dersom Norge blir stående utenfor Fellesmarkedet.

Et dette riktig, måtte Fellesmarkedet true med **handelskrig eller blokade**. Det er ikke grunnlag for å tro det. Denne svartmalingen er et ledd i den **politiske taktikk** for å presse Norge inn i Fellesmarkedet.

Skulle Fellesmarkedet påføre norsk økonomi skader, må byrdene deles av hele folket.

Den samlede tollbelastning for norsk eksportindustri **hvis alle EFTA-land** går med i Fellesmarkedet vil etter eksperters utsagn bare utgjøre ca. 300 mill. kroner.

Dette beløpet kan dekkes som **eksportsubsidier** over statsbudsjettet. Dessuten vil Norge utenfor EEC ha fullt herredømme både over sin **handelspolitikk** og indre økonomi, og kan derfor benytte flere **ulike mottiltak**.

En rekke økonomer mener at EEC ikke får særlig virkning på norsk økonomi — enten vi står utenfor eller blir medlem. Forskningssjef Odd **Aukrust** i

Statistisk Sentralbyrå har studert saken nøye. Han mener at utslagene i produksjonstempoet i industrien bare vil bli **noen få tiendedels prosent**. Direktør **Knut Getz Wold**, (Norges Bank), **Ole David Koht Nordbye** (internasjonal ekspert, ansatt i OECD i Paris), **Haakon Bingen** (sekretær i Stortingets finanskomité) og forskningsstipendiat **Harald Giæver** har stort sett uttalt seg på linje med forskningssjef **Aukrust**.

Aukrust understreker at saken må avgjøres ut fra politisk og nasjonale hensyn og ikke ut fra at vi ikke har **råd** til å stå utenfor. **Vi har råd**.

PROFESSOR Ragnar Frisch, Norges fremste sosialøkonom og en meget anerkjent ekspert i utlandet, regner med en **veldig framgang i utviklingslandene** i årene framover. Dersom Norge går inn for EEC, vil vi isolere oss fra denne utviklingen og bli meget skadelidende. Professor **Frisch** mener at EEC kommer til å føre en slik økonomisk politikk at medlemslandene blir liggende etter i verdensutviklingen. (Allerede nå er det tegn til stagnasjon i Vest-Tyskland og Italia).

UTENFOR EEC vil Norge kunne dra nytte av sin **gunstige eksportposisjon**. Vår import er langt større enn vår vare-eksport. (Underskuddet dekkes av handelsflåten). I 1960 var den totale import på 10,4 milliarder, eksporten på 6,2 milliarder. Dette gir Norge en sterk stilling overfor alle land med avsetningsvansker. Vårt importoverskudd er ekstra stort overfor EEC-landene. Norge er et godt marked for dem. Dessuten kan vi regne med stigende behov for våre viktigste eksportvarer på verdensmarkedet.

Alt i alt er det vanskelig å skjønne at eksportindustrien skal komme i store vansker utenfor EEC's tollmurer.

La oss likevel se på to eksportnæringer: Ledelsen i **Norsk Jernverk**, Mo i Rana, hevder at verkets eksistens nærmest avhenger av medlemskap i EEC. Påstanden er underlig. Jernverket er bygget opp mens **Kull- og Stålonionen** har regulert markedet på kontinentet. I de åtte årene 1953—60 steg Unionens stålproduksjon med 80 prosent, men stigningen var like stor i de nordiske land sammenlagt. Norge **firedoblet** sin produksjon disse årene. Storbritannia inngikk en samarbeidsavtale med Unionen i 1954, men de nordiske land har hittil ikke funnet dette nødvendig. Det skulle være en enkel sak å treffe tiltak som sikrer Jernverkets drift: I 1960 **importerte Norge jern og stål for 570 mill. kr. og eksporterte for 186 mill. kr.**

Norsk Hydros ledelse presser for medlemskap i EEC — samtidig med at det legges fram et uvanlig godt regnskap. Hydros hovedprodukt, kunstgjødsel, er det et stort behov for. Dessverre har mange land med underskudd av gjødsel betalingsvansker. Oppstår det vansker for Hydro, kan kreditttiltak komme på tale.

Men overfor uttalelser fra Hydro, må vi ta hensyn til aksjefordelingen. Staten eier ca. 48 prosent av aksjene, men har ingen reell innflytelse. Dette skyldes at de norske aksjonærene samarbeider intimt med den store franske aksjegruppe. Når Hydros direktør uttaler seg, er det særlig grunn til å spørre etter **politiske hensyn**.

EKSPORTINDUSTRIEN og en del av hjemmeindustrien vil sikkert greie seg godt i EEC, men her sysselsettes mindre enn halvparten av industriarbeiderne. **Det meste av hjemmeindustrien får vanskeligheter**. Organisasjonene til denne industrien har likevel anbefalt fullt medlemskap i EEC. Her må politiske hensyn veie tyngst, for samtidig krever disse industrilederne en rekke **særavtaler og overgangsordninger**. Praksis innen EEC gjør det **lite sannsynlig** at hjemmeindustrien får disse særbestemmelsene. Roma-traktaten må godtas, og da kan reguleringer først settes inn etter at det har oppstått vansker innen en industri eller et område.

Men det er ikke bare overfor Fellesrådet de forskjellige næringer krever særordninger. Regjeringen og Arbeiderpartiet får klar beskjed om at det må føres en mer «smilig» politikk overfor det private næringslivet. I uttalelsen fra Norske Håndverks- og Industribedrifters forbund sies det klart fra at arbeidsforholdene må

legges godt til rette», — — —
«mulighetene for kapitalopplegg
bedres», — «Åpningsavskriv-
ninger må bli tillatt». Forbundet
understreker sterkt at dets med-
lemmer rammes av skatteprogre-
sjonen. Dette er premissene for be-
driftseiernes begeistring for Felles-
markedet.

Innen industriens organisasjoner
har eller **Arbeidsgverforeningen**
stor makt. Og den er kjent for sin
steile holdning overfor fagbeve-
gelsen. Med økonomiske midler
fører NAF videre den kamp Høyre
har tapt på det politiske plan. Her
vil medlemskap i EEC være en
stor seier. Venstres politiske nest-
formann Helge Ytrehus avsluttet
et diskusjonsprogram i radio slik:
Fellesmarkedet er god gammel-
dags høyrepolitikk.

DE alvorligste vansker vil
likevel oppstå innen **jordbruket**.
EEC-landene har vansker med
jordbrukspolitikken sin, men
norske eksperter regner med at
innen et felles vest-européisk
jordbruksmarked må produ-
sent-priser for **melk** reduseres
med ca. halvparten, og for **korn**
med ca. tredjeparten. Dette er
de viktigste varene. Med slike
priser vil store deler av jord-
bruksbefolkningen **tvinges vekk**
fra arbeidsplassene. Formannen
i Landbrukets Sentralforbund,
stortingsmann Hans **Borgen**,
har sagt at vi må diskutere om
folk skal oo her i landet eller
ikke.

MAN antar at fransk jordbruk
vil dominere innen EEC. Der er det
nå meget lave produsentpriser,
men en svært høy avanse til kjøp-

mennene. Bøndene er nesten ikke
organisert og er i kjøpmennenes
vold. Norsk, svensk og dansk jord-
bruk derimot er organisert på
samvirkebasis.

Man frykter nå at presset fra
Frankrike kan ødelegge de norske
organisasjonene slik at det som
måtte overleve av norsk jordbruk
igjen blir avhengig av den private
kjøpmann — noe som var en ve-
sentlig årsak til krisen på lands-
bygda i mellomkrigstida.

EKSPORTEN av fisk og
fiskevarer vil være best tjent
med at Norge står utenfor Fel-
lesmarkedet. I 1960 gikk bare
20 prosent til EEC, 29 prosent
til EFTA og hele 51 prosent til
frittstående land. Selv om EEC
utvides med England og Dan-
mark, vil hele 65 prosent av
denne eksporten gå til frittstå-
ende land. Dessuten har EEC
et importbehov av fisk som til-
svarer det dobbelte av Norges
eksport. EEC kan derfor umu-
lig bli selvforsynt på kort tid.

Kommer Norge innenfor
EES's tollmurer, må vi regne
med vansker på våre største
eksportmarkeder. Dessuten risi-
kerer norske fiskere og norsk
fiskeriindustri å bli skjøvet til
side av kapitalsterke firmaer
fra kontinentet som ifølge
Roma-traktaten har rett til å
etablere seg på norsk jord og
konkurrere med norske fored-
lingsbedrifter. Dette har man
ellers allerede eksempler på i
Nord-Norge.

EEC og fagbevegelsen

SAMLINGEN i Fellesmarkedet vil styrke kapitalistene, arbeidsgiverne i Europa. Vil den også styrke den andre siden av forhandlingsbordet, fagbevegelsen?

En britisk konservativ politiker har uttalt at Storbritania må gå inn i Fellesmarkedet da det er eneste måten å knekke fagbevegelsen på. Storbritania og Skandinavia har det felles at de har sterke og enhetlige fagbevegelser med stor innflytelse på en rekke områder. Det gjelder langt fra de fleste EEC-land.

Den belgiske storstreiken i 1960 avslørte for mange den dype og tragiske splittelsen mellom den sosialistiske og den katolske fagbevegelsen som førte til nederlag for de streikende. Denne splittelsen går igjen i Frankrike og Italia. I Frankrike er bare vel en tredjedel av arbeiderne organisert og fagbevegelsen er splittet i tre landsorganisasjoner, en kommunistisk, en katolsk og en sosialdemokratisk. Ofte har alle tre hver sin avdeling på samme arbeidsplass. I Italia fins det hele fem: En kommunistisk-sosialistisk, en sosialdemokratisk, en katolsk, en monarkistisk og en nyfascistisk. Organisasjonsprosenten er lavere enn i Frankrike. Den tyske fagbevegelse er formelt samlet, men den omfatter bare ca. 40 % av arbeiderne og den lammes stadig av indre brytninger mellom katolikker og sosialister.

Å skape en samling og samordning på arbeidssiden som tilsvarer samlingen og integrasjonen av kapitalen i Europa er derfor en praktisk umulig oppgave. Fagbevegelsen i Europa som helhet er svak og splittet. I flere land er de kommunistiske landsorganisasjonene de sterkeste og disse samarbeider LO ikke med i det hele tatt.

I Norge vil EEC skape en rekke nye problemer for fagbevegelsen. Medlemskapet vil styrke arbeidsgivernes forhandlingsposisjon ved at medlemskapet både formelt og reelt tar sikte på en harmonisering av lønninger og sosiale ytinger i Europa. Alt under siste tariffoppgjør ble arbeidernes forhandlinger møtt med henvisning til konkurransen i EFTA. Derfor kunne ikke krav om høyere lønn og andre ytelser imøtekommes. Innenfor EEC vil ethvert krav om høyere lønn, lengre ferie, kortere ar-

beidstid bli møtt med at slike fordeler har ikke arbeiderne i det eller det EEC-land som vi må konkurrere med. Derfor kan ikke dette gjennomføres i Norge — av hensyn til konkurransevnen. Det vil bli et sterkt press i retning av å utjevne lønns- og sosiale vilkår med de mest arbeidsgivervennlige land i Europa, særlig Vest-Tyskland. Det vil bli et sterkt press i retning av at lønns- og sosialt nivå blir avgjort av de internasjonale konsernene og kommisjonen i Bryssel og ikke ved lønnsforhandlinger i Norge.

Det frie kapitalmarked vil føre internasjonal storkapital inn på det norske marked trolig i langt større grad enn før i form av nyreisning og oppkjøp av industri. I en konflikt-situasjon vil det være en helt annen sak for arbeiderne å stå overfor representanter for et internasjonalt monopolkonsern enn overfor norske arbeidsgivere. Et internasjonalt konsern vil ofte uten særlige skadevirkninger kunne ha en liten norsk filial liggende stille et halvt års tid under streik — med de konsekvenser det vil ha for arbeidernes forhandlingsposisjon. A tro at en kan regne med sympatiaksjoner fra uten-

landske fagorganisasjoner innen konsernet er illusorisk ut fra det som før er sagt om deres muligheter og styrke.

Like viktig er det at medlemskapet i EEC vil sette hele den generelle innflytelse fagbevegelsen i dag har i fare — innflytelse på virkemidlene i den økonomiske politikken, f. eks. prispolitikk, skattepolitikk, sosialpolitikk, rentepolitikk osv. Den vil bli fjernet i den grad avgjørelsene her blir flyttet ut over landets grenser.

Ett punkt i Roma-traktaten bør de fagorganiserte særlig merke seg: At målet er høy sysselsetting og ikke full sysselsetting. Dette er ingen tilfeldighet. Innenfor det økonomiske system Fellesmarkedet bygger på, regnes det normalt som en betingelse for økonomisk vekst at det er en arbeidsløshet på 3—5 prosent. Særlig i USA har dette prinsippet vært fulgt med konstant mellom 3 og 6 millioner arbeidsløse. For 1962 kalkuleres nøkternt med 4,5 millioner arbeidsløse.

En analyse av konsekvensene av norsk medlemskap i EEC må føre til samme konklusjon som den danske fagforeningsleder og nestformann i sosialdemokratiet, Hans Rasmussen trakk: Arbeiderklassen vil bli dårligere stillet, økonomisk, sosialt og kulturelt.

Tvangslån til koloniherrer

FOLKENE i Asia, Afrika og Latin-Amerika har mange og gode grunner til å møte oss europeere med **avsky og skepsis**. Her er så mange og farlige konfliktmuligheter at **vi hvite må legge om vår holdning**. For søker vi å være koloniherrer lenger, kommer verdensfreden i fare.

En sosialistisk bevegelse må vise solidaritet med de fattige folkene. Blant de industrialiserte land står Norden særlig gunstig, fordi vi ikke har kolonitradisjoner. Her er en utfordring vi må besvare.

Fellesmarkedet vil knytte utviklingslandene til seg og skaffe seg særlig gode betingelser for handel og investeringer. Det er organisert et **utviklingsfond**, der alle medlemslandene innbetaler årlig beløp. Fondet brukes ikke til støtte for utviklingslandene, men **gir lån til Frankrikes, Belgias, Nederlands og Italias investeringer i sine tidligere kolonier!**

Det meste går til Frankrike, som får årlige tilskudd fra de andre medlemmene på 4–500 millioner kroner! Kommisjonen har foreslått å fordoble tilskuddene fra 1963. Blir Norge med-

lem, må vi regne med å betale minst 100 millioner årlig til **franske** investeringer i Afrika!

Det er naturlig at politiske ledere i utviklingslandene kritiserer Fellesmarkedet skarpt. Statsminister **Nehru** i India har advart, president **Nkrumah** i Ghana frykter en «økonomisk nyimperialisme», og handelsministrene i Nigeria og Brasil har angrepet Fellesmarkedets tollsatser meget skarpt. Fagforeningslederen Tom **Mboya**, Kenya, kritiserte også Fellesmarkedet under besøket i Norge høsten 1961. Han gjorde det klart at det ville **tvinge** utviklingsland til økonomisk samarbeid med østblokken.

Handelsminister Ulysses Guimaraes, Brasil: «Enten er den økonomiske framgang i verden noenlunde lik for alle, eller så vil ulikheten føre til sosial uro og revolt. Det er ikke lenger plass for de få utvalgte i en verden hvor alle stadig blir mer avhengige av hverandre.»

Alternativet

NORGE kan stå utenfor Fellesmarkedet. Norge kan fortsatt være et «frit og udeleligt Rige». Det kan i sin utenrikspolitikk og sin utenrikshandel ha åpen dør til alle land i verden, ha samarbeid og kontakt med alle folk og nasjoner som vil samarbeide på grunnlag av demokrati og likestilling.

Vårt mål må være et stadig mer omfattende nordisk samarbeid. En av de største feil «arbeider»-regjeringen har begått, var da den ikke våget å gå for fullt inn for en nordisk tollunion. Her bøyde regjeringen og Arbeiderpartiet seg for norsk storindustri og rederi-interesser, de samme kretser som nå sterkest krever full underkastelse i Fellesmarkedet.

Statsminister Gerhardsen har i Stortinget beklaget at det ikke ble noen nordisk tollunion. Men det er ennå ikke for sent.

Danskenes motstand mot Fellesmarkedet øker sterkt. Folketinget feide saken igjennom på rekordtid for at Danmark skulle få være med på forhandlingene om Fellesmarkedets jordbrukspolitikk. Men Danmark fikk ikke engang sende en observatør til forhandlingene.

Sverige gikk høyst uvillig til søknad om assosiering. Den viktigste årsaken var at Danmark sviktet ved å søke fullt medlemskap uten å konsultere de nordiske land og at Norge syntes å ville følge samme vei. Sterke kretser i Fellesmarkedet ønsker ikke å gi Sverige en skikkelig assosieringsstatus.

En av Fellesmarkedets egne eksperter, Alfred Mozer, antydte at det meste Sverige kunne oppnå var en handelsavtale med EEC — en utmerket løsning også for Norge.

Finnland kan ikke under noen omstendigheter bli medlem av eller assosiert med Fellesmarkedet.

Island har ennå hverken søkt medlemskap eller assosiering.

Mot denne bakgrunn er det ennå tid for det norske folk til å gjøre god igjen den feil regjeringen begikk ved å avvise nordisk tollunion. Det er tid til å ta initiativ til nye drøftinger mellom alle de nordiske land om nærmere samarbeid både på det politiske og økonomiske område. Målet må være et nøytralt og uavhengig Norden som ikke lar seg bruke som brikke i stormaktsplanet, men som aktivt arbeider for å fjerne motsetningene mellom stormaktene og går i spissen for støtten til utviklingslandene.

Nordisk samhörighet med dette mål, ville dessuten også være et handslag til Finland og bidra til å gi landet full nasjonal og politisk handlefrihet.

Norden er alternativet!

Innenfor Fellesmarkedet vil vi bli tvunget til å følge den kapitalistiske markedsøkonomi, «kreftenes frie spill», slik vi husker borgerlig politikk fra tretti-åra. Flertallet i det norske folk har avvist denne politikken.

Vi får **ikke** en svakere økonomisk vekst om vi står utenfor Fellesmarkedet. Det er **ikke** fare for redusert levestandard slik høyrepolitikkerne i Arbeiderpartiet og de borgerlige partier forsøker å fortelle oss.

Den økonomiske vekst og utviklingen av levestandarden vil bli større om Norge står utenfor og fritt kan føre en planøkonomisk politikk med sosialistisk målsetting, en politikk som er den borgerlig/liberalistiske overlegen. Arbeiderbevegelsen har flertall i Stortinget — det er ingen fare for framskrittet i Norge om Arbeiderpartiet frigjør seg fra alliansen med høyre og velger planøkonomi og nordisk samarbeid.

Denne brosjyre er særtrykk av

Ukeavisa

nr. 1, 1962

Redaktører: Sigurd Evensmo
Finn Gustavsen

For fred og sosialisme.

Mot blokk-politikk og atomvåpen.

Løssalg 50 øre. Abonnement kr. 20,- pr. år, kr. 10,- pr. halvår.
ORIENTERING, Folkets Hus, Oslo. - Postgiro 16 370.